

Algebra I
Helsingin yliopisto
Matematiikan ja tilastotieteen laitos
Kesätentti
8.8.2013

1. Tutkitaan renkaan $\mathbb{Z}_3[X]$ alkioita $p = X^2 + X + 1$.
 - a) Määritä polynomien p juuret.
 - b) Onko p jaoton?
 - c) Onko p yksikkö?
2.
 - a) Päättele kokonaisalueen määritelmän perusteella, onko rengas \mathbb{Z}_{12} kokonaisalue.
 - b) Voiko joukossa \mathbb{Z}_{17} määritellä laskutoimituksen $*$ kaavalla

$$[a]_n * [b]_n = [a^2b - a]_n?$$

3. Miten kuuluu Lagrangen lause? Selitä omin sanoin, miksi lause pitää paikkansa.
4. Ryhmällä \mathbb{Z}_{15} on aliryhmä $H = \{[0]_{15}, [5]_{15}, [10]_{15}\}$.
 - a) Määritä vasenten sivuluokkien joukko \mathbb{Z}_{15}/H .
 - b) Koska H on normaali, joukko \mathbb{Z}_{15}/H on ryhmä. Mitkä seuraavista väitteistä pitävät paikkansa?

$$\begin{aligned}([1]_{15} + H) + ([6]_{15} + H) &= [3]_{15} + H \\ ([2]_{15} + H) + ([4]_{15} + H) &= [1]_{15} + H\end{aligned}$$

- c) Määritä alkion $[2]_{15} + H$ kertaluku tekijäryhmässä \mathbb{Z}_{15}/H .
5. Osoita, että kuvaus $f: S_7 \rightarrow S_7$, $f(\sigma) = (163)\sigma(136)$ on ryhmähomomorfismi. Määritä sen ydin ja kuva.